

MILJØGODKENDELSE

af

Dortheasminde

Gelballevej 56, 6640 Lunderskov

Matr.nre. 21m, 12a, 3e, 3b, 30g, 20p, 30p, 26d, 28a, 29g, 11a
Lunderskov By, Skanderup og 4m Vranderup By, Seest

Miljøgodkendelse udarbejdet af Kolding Kommune med bistand fra:

NIRAS A/S
Bavnehøjvej 12
Postboks 122
DK-6701 Esbjerg V

Telefon 7513 5022
Telefax 7513 4968
E-mail niras@niras.dk
Web www.niras.dk

CVR-nr. 37295728
Tilsluttet F.R.I

Udgave nr.:
V_A

Dato:
31. marts 2008

Forfatter:
Lone Godske

Kvalitetskontrol:

Anders C Bjørnshave-Hansen

Godkendt af:

Torsten Bliksted

Sag nr. og filnavn:

Gelballevej 56, 11.412.06

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Ikke teknisk resumé	6
2	Godkendelse	9
3	Baggrund for godkendelsen	12
4	Vilkår	14
	Drift og indretning af ejendommens anlæg	14
	Information og ændringer på ejendommen	15
	Håndtering af miljøuheld og nærved uheld	15
	BAT (anvendelse af ”bedste tilgængelige teknologi”)	16
	Tilsyn, kontrol og egenkontrol	16
	Evt. ophør af virksomheden eller dele af denne	17
	Staldinventar- og drift	17
	Bygningsanlæg	18
	Landskabsinteresser	18
	Ventilation	18
	Ammoniak og ammoniakreducerende teknologi	18
	Lugt	18
	Gødningsopbevaring	19
	Gyllehåndtering og gylletransporter	19

Anvendelse af anden organisk gødning	20
Spildevand	20
Transporter af foder og dyr mv.	20
Støj	20
Fluer og skadedyr	21
Støv	21
Lys	21
Affald	21
Olieprodukter og farligt affald	22
Bekæmpelses- og desinfektionsmidler	22
Sædsifte og markdrift	22
Søer, vandløb og beskyttet natur	23
5 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering	24
Ansøger og ejer	24
Husdyrproduktionen	24
Risici og afværgeforanstaltninger	24
BAT, forureningsbegrænsende foranstaltninger og renere teknologi	25
Egenkontrol	25
Alternative muligheder	25
Ophør af husdyrbruget	26
Ejendommens bygningsanlæg	26
Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold og hensyn til landskab	27
Ventilation	27
Opbevaringsanlæg og opbevaringskapacitet	27
Bedriftens arealer, harmoniareal og arealkrav	27
Lugt	28
Energi og vand	28
Foder	29

Husdyrgødning	29
Kemikalier og pesticider	29
Spildevand	29
Intern og ekstern transport	30
Støj	30
Fluer og skadedyr	30
Støv	31
Lys	31
Affald	31
Anlæggets påvirkning af natur	32
Kvælstofudvaskning til overfladevand og grundvand	32
Fosforoverskud og erosion	33
Natur - udbringningsarealer	33
NATURA2000	34
Bilag 1: Grundlag for vilkår og lovgivning	36
Bilag 2: Udbringningsarealer og traktortransport	37
Bilag 4: Installationer og afløb mv.	39
Bilag 5: Naturområder og beskyttede vandløb	40
Bilag 5a Naturområder, detailkort	41
Bilag 5b Naturområder, detailkort	42
Bilag 6: Grundvandsinteresser og jord- og stendiger	43

Miljøgodkendelse for svineproduktionen, Gelballevej 56, 6640 Lunderskov

1 Ikke teknisk resumé

Beregninger af anlæggets miljøpåvirkninger er foretaget i det elektroniske ansøgningssskema www.husdyrgodkendelse.dk.

Ansøgningsmaterialet beskriver dels de miljømæssige konsekvenser af produktionen, dels forskellen i miljøpåvirkning mellem den ansøgte produktion og den produktion som vil blive opretholdt, hvis det ansøgte projekt ikke realiseres. Kolding Kommune har foretaget vurderingen på baggrund af dette materiale.

Produktionsændringer

Med godkendelsen sker der en ændring af produktionen fra søer med smågrise til søer med eget opdræt. Samtidig foretages en udvidelse fra 208,28 DE (dyreenheder) til 221,33 DE, svarende til at der ændres fra 600 søer, 10.000 smågrise og 400 slagtesvin/polte, til 800 søer, 1000 smågrise og 1.000 slagtesvin/polte. Da der i alt etableres mere end 750 stipladser til søer behandles ansøgningen jævnfør § 12 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Smågrise- og polteproduktionen flyttes væk fra staldafsnit ved Gelballe by, således at hele husdyrproduktionen fremover samles i staldanlægget beliggende på marken ca. 550 meter syd for Gelballe by.

Anlægsændringer

Ældre staldbygninger tættest på Gelballe tages ud af drift og benyttes fremover til lagerformål. Der opføres 2 nye staldbygninger i tilknytning til det eksisterende staldanlæg syd for Gelballe, hhv. en ny løbe- og opdrætsstald på 1.040 m², som er delvis genopførelse efter nedrivning af ældre drægtighedsstald på 1.630 m², og hhv. en ny drægtighedsstald på 2.270 m² som etableres umiddelbart vest for og i tilknytning til det eksisterende staldanlæg. Den nye drægtighedsstald indrettes med gyllekøling. Der opføres desuden en ny gylletank med overdækning med kapacitet til 4.500 m³ gylle.

Husdyrgødningen består ved godkendelsen udelukkende af svinegylle. Med den eksisterende gyllebeholder og nye gylletank er der opbevaringskapacitet til mere end 12 mdr. Den eksisterende gyllebeholder ved anlægget tættest på Gelballe benyttes primært som buffertank i 1-2 mdr. om året samt til opsamling af vand fra befæstede arealer ved tanken.

Kolding Kommune har vurderet, at placering af anlægget er acceptabel i forhold til naboer.

Udbringningsarealer og harmonikrav

Bedriften er godkendt til 1,28 DE (dyreenheder) pr. ha, hvori der er indregnet husdyrgødning fra en anden produktion. Dermed overholder bedriften harmonikravet.

Tiltag for at mindske nabogener

Nedlæggelse af staldafsnittene i de ældre produktionsbygninger tæt ved Gelballe by vil medføre færre lugtgener for de nærmeste naboer. Hertil kommer at der sker en omlægning af produktionen til søer, som forholdsvis har en lavere lugtavgivelse end smågrise.

Der etableres skærmende beplantning omkring staldanlægget på marken, således at staldene vil optræde mindre fremtrædende i landskabet

Der vil normalt ikke forekomme transporter af husdyrgødning gennem Gelballe By på søn- og helligdage. Gylletransporter til fjernliggende arealer foretages med lastvogn i

stedet for traktor.

Antal transporter vil samlet set være omtrent uændret ca. 600-610 transporter pr.år til og fra ejendommen. Antallet af gødningstransporter vil stige moderat, imens dyre- og halmtransporter vil falde.

Støj og støv fra eksempelvis foderhåndtering og læsning af dyr vil mindskes, idet disse aktiviteter fremover kun vil foregå ved markanlægget syd for Gelballe.

Påvirkning af beskyttede naturområder

Projektet medfører samlet set et fald i ammoniakfordampningen på ca. 25 % fra stald- og opbevaringsanlæg og fra udbringning af husdyrgødning.

Bortset fra enkelte vandhuller er der ikke øvrige beskyttede naturtyper i umiddelbar nærhed af staldanlægget. Nærmeste beskyttede naturområde udover vandhuller (beskyttet overdrev) er beliggende ca. 1,5 km nord for staldene.

Der findes ikke naturområder, som afkaster bufferzone (§7) indenfor 1000 meter fra staldanlægget.

Kolding Kommune vurderer, at ammoniakfordampningen fra anlægget ikke forringer naturtilstanden i de beskyttede naturområder i væsentlig grad.

Nærmeste internationale naturområde (NATURA2000) er beliggende ca. 6,5 km fra anlægget (Svanemosen). Pga. den betydelige afstand og reduktionen af ammoniakbelastningen vurderes projektet ikke at medføre ændringer i områdets naturtilstand.

Udbringningsarealerne nord for Gelballevej er beliggende i bufferzone indenfor 1000 meter fra særligt sårbart natur (§7), hvor der efter loven er pligt til nedfældning af husdyrgødning i vårsåede afgrøder.

Ingen af udbringningsarealerne er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttet natur, men en del af arealerne grænser op til beskyttede ferske enge, vandhuller og overdrev. Der ligger ingen risikoarealer ned til vandløb og det vurderes derfor ikke, at vandløbene vil blive påvirket væsentligt.

Størstedelen af udbringningsarealerne afvander til Kolding Fjord som igen udmunder i Lillebælt. De øvrige udbringningsarealer afvander til Vadehavet. Lillebælt og Vadehavet er internationalt naturbeskyttelsesområder (NATURA2000).

Kolding Kommune vurderer, at projektet ikke kan være til skade for NATURA2000 områderne såvel som øvrige vandområder.

Samlet set for naturområderne som helhed vurderer Kolding Kommune, at projektet ikke vil have ugunstig indvirkning for deres bevaringstilstand.

Transporter

Transport af gylle til de nordlige arealer sker gennem Gelballe ad Vranderupvej. Til arealer vest for ejendommen følges Gelballevej udenfor samlet bebyggelse. Til arealer ved Hjarup forgår transport med lastvogn pga. afstanden til arealerne. Det samlede antal af transporter gennem Gelballe by falder i forhold til 'før drift' pga. mindre halmforbrug og færre dyretransporter.

Lugt

Produktionsændringen vil medføre reducerede lugtgener for nærmeste naboer og for Gelballe By. Der er 550 m til samlet bebyggelse (Gelballe) og 450 m til nærmeste

enkelt bolig. Der er ikke byzone i nærheden af anlægget. Det ansøgte overholder gældende geneafstandskrav. Produktionsændringen forventes samlet set at medføre forbedring for nærmestboende mht. lugt.

Ammoniak

Den samlede ammoniakemission fra anlægget er 2935 kg hvilket er et fald på 656 kg i fht. nudrift. Faldet i ammoniakemissionen skyldes dels omlægning af gødningssystem fra dybstrøelse til delspalter og dels implementering af gyllekøling. Projektet overholder det generelle krav om 15 % reduktion af ammoniaktab fra staldafsnit, hvor der ændres eller udvides. Som projekttiltag er valgt gyllekøling i en ny drægtighedsstald og overdækning af gødningslager.

Kvælstofudvaskning og fosforbelastning

Dele af udbringningsarealerne ligger indenfor områder med særlige drikkevandsinteresser og i opland for Gelballe Vandværk. Ingen udbringningsarealer ligger dog inden for områder udpeget som nitratfølsomme grundvandsmagasiner. Grundvandsforekomsterne vurderes således, at være tilstrækkeligt beskyttede og vurderes ikke at blive påvirket negativt.

Ingen arealer ligger i oplande udpeget som opland til fosforfølsom NATURA2000 område, og de generelle krav om fosforoverskud er således overholdt.

Projektet overholder således de generelle lovkrav m.h.t. fosforoverskud og nitratudvaskning til overfladevand. Projektet indeholder ydermere udvaskningsreducerende tiltag i form af reduceret dyretryk på udbringningsarealerne.

2 Godkendelse

Godkendelse

Kolding Kommune giver hermed godkendelse i henhold til Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug samt tilhørende bekendtgørelse nr. 648 af 18. juni 2007 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug og bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

Husdyrproduktionen på Dortheasminde kan udvides fra 600 årssøer, 400 slagtesvin/polte og 10.000 smågrise til 800 årssøer, 1000 slagtesvin (30-104 kg) og 1000 smågrise (7,2-30 kg), hvilket svarer til en udvidelse fra 208,28 DE til 221,33 DE.

Husdyrgødning udbringes på de i ansøgningsmaterialet anviste arealer (bilag 2). Udover husdyrgødning produceret på ejendommen fraføres/tilføres yderligere husdyrgødning iht. ansøgningsmaterialet således, at der på ejendommens udbringningsarealer tilføres husdyrgødning fra i alt 271,13 DE, svarende til 1,28 DE/ha.

I forbindelse med ændringen og udvidelsen ophører tilladelse til dyrehold i staldene ved Gelballe by.

Der opføres en ny løbedrægtighedsstald på 2.270 m² og ny løbestald + opdrætsstald på 1.040 m² og en ny gyllebeholder med opbevaringskapacitet på 4.500 tons. Der nedrives en ældre drægtighedsstald på 1.630 m².

Kolding kommune har jf. lovens §22 vurderet, at det ansøgte byggeri opføres i tilknytning til eksisterende driftsbygninger.

Miljøgodkendelsen er en tilladelse til, at virksomheden kan producere på nedenstående vilkår.

Kolding Kommune vurderer på denne baggrund, at projektet under overholdelse af vilkårene i nærværende miljøgodkendelse kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøet, herunder påvirkning af naboer og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.

Gyldighed

Denne godkendelse omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Dortheasminde. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktion vedrørende CHR nr. 71699, og ejendommen er desuden knyttet til CVR nr. 12027435.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpende i forhold til denne godkendelse.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og at der mindst er indsat et dyrehold der svarer til opstart af det godkendte dyrehold.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Retsbeskyttelsens udløber februar måned 2016. Vilklårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40 stk. 2.

Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i "Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug" regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til

revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt, at foretage den første revurdering i 2016.

Denne godkendelse omfatter kun forhold, der reguleres i henhold til miljøbeskyttelsesloven og husdyrloven med tilhørende bekendtgørelser. Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt, f.eks. bygge-loven, naturbeskyttelsesloven, brandloven og arbejdsmiljøloven.

Klagevejledning og søgsmål

Godkendelsen meddeles i henhold til Lov nr. 1572 af 20. dec. 2006 om miljøgodkendelse af husdyrbrug og kan i medfør af lovens § 76 påklages til Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra tidspunktet for den offentlige bekendtgørelse. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen vil blive annonceret i Kolding Ugeavis den 2. april 2008.

Klageberettigede er ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har væsentlig, individuel interesse i sagens udfald jævnfør lovens §§ 84-87.

Evt. klage indgives skriftligt og stiles til Miljøklagenævnet, men sendes til:

Kolding Kommune, Nytorv 11, 6000 Kolding, epost: teknisk@kolding.dk

Umiddelbart efter klagefristens udløb videresender Kolding Kommune klagen til Miljøklagenævnet sammen med denne afgørelse og det materiale, der har ligget til grund for sagens bedømmelse.

Ansøgeren vil ved klagefristens udløb få besked, såfremt der er modtaget klager. En klage over miljøgodkendelsen har ikke opsættende virkning, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. lovens § 81. Udnyttelse af godkendelsen kan dog kun ske under opfyldelse af de vilkår, der er fastsat i denne godkendelse.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug eller regler, der er fastsat i medfør af loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen eller beslutningen er meddelt jf. lovens § 90. Søgsmålsfristen regnes fra den dato, hvor beslutningen er offentlig bekendtgjort.

Underretning om godkendelsen

Afgørelsen er sendt i kopi til:

- Miljøministeriet, Miljøcenter Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, post@rib.mim.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité Christian Gøttig, Tingvej 1, 6070 Christiansfeld, kolding@dn.dk
- Dansk ornitologisk Forening natur@dof.dk
- DOF-Sønderjylland, Per Janfelt, Jørgensgaard, 6200 Aabenraa, perjanfelt@gmail.com
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, syd@sst.dk
- Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, info@ecocouncil.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V., e-mail: ae@aeraadet.dk

- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Lone Kjær Poulsen, Egeskovvej 25, 6640 Lunderskov.
- John Kaare, Højderyggen 20, 7120 Vejle Øst, e-mail: trekantomraadet@friluftsraadet.dk
- KHL ved Lars Schmidt, las@khl.dk
- Jens Kristian L. Pedersen, Vranderupvej 221, 6640 Lunderskov
- Egon R. Kirkegaard, Vranderupvej 222, 6640 Lunderskov
- Thomas Refslund, Gelballevej 44, 6640 Lunderskov
- Karen I. Granes, Landevejen3, 5672 Broby
- Heidi Rask Jensen, Vranderupvej 216, 6640 Lunderskov
- Jørgen A. Eriksen, Gelballevej 53, 6640 Lunderskov
- Jørgen S. Nielsen, Gelballevej 47, 6640 Lunderskov
- Knud Erik K. Jensen, Gelballevej 71, 6640 Lunderskov
- Preben R. Hansen, Gelballevej 70, 6640 Lunderskov
- Jan S. Hansen, Gelballevej 70, 6640 Lunderskov
- Uve Kristian Frank-Jensen, Gelballevej 74, 6640 Lunderskov
- Claus Filsø, Gelballevej 73, 6640 Lunderskov
- Jens Gaden Jensen, Østerbrogade 56, st., 6000 Kolding
- Arne Frank Iversen, Gelballevej 67, 6640 Lunderskov
- Finn Højmark Skov, Bremvej 5, 6640 Lunderskov
- Niels Jørgen Buch, Gelballevej 37, 6640 Lunderskov
- Erna F. K. Jepsen, Gelballevej 35, 6640 Lunderskov
- John Christensen, Gelballevej 68, 6640 Lunderskov
- Kjeld Egon Jensen, Gelballevej 39, 6640 Lunderskov
- Martha Iversen, Saltholmsvej 3A, 3. mf., 2300 København S
- Gunnar B. Falkenhauge, Ndr. Ringvej 5, 6000 Kolding
- Jacob B. Svendsen, Gelballevej 57, 6640 Lunderskov
- Stefan Jespersen, Gelballevej 61, 6640 Lunderskov
- Louise Benedikte R. Nielsen, Gelballevej 80, 6640 Lunderskov
- Søren E. Bøgesvang, Egeskovvej 25, 6640 Lunderskov
- Freddie R. Hansen, Gelballevej 76, 6640 Lunderskov
- Elsa B. Jensen, Gelballevej 62, 6640 Lunderskov
- Jan H. Hauschildt, Gelballevej 62, 6640 Lunderskov
- Arne Klemmesen, Gelballevej 63, 6640 Lunderskov
- Allan Jespersen, Gelballevej 66, 6640 Lunderskov
- Jørgen A. Olsen, Gelballevej 78, 6640 Lunderskov
- Bo W. Christiansen, Vranderupvej 218, 6640 Lunderskov
- Finn C. Pauslen, Mosevej 59, 6000 Kolding

3 Baggrund for godkendelsen

Datablad

Ansøger / virksomhedens bestyrer

Navn	Søren Kjær Poulsen
Adresse	Gelballevej 56, Gelballe, 6640 Lunderskov

Virksomhedens ejer

Navn	Søren Kjær Poulsen
Adresse	Gelballevej 56, Gelballe, 6640 Lunderskov

Virksomhed

Navn	Dortheasminde
Adresse	Gelballevej 56, Gelballe, 6640 Lunderskov
Matr. nr	28a Lunderskov by, Skanderup
CVR-nr	12027435
P-nr	12027435
CHR nr.	71699

Kontaktperson

Navn	Søren Kjær Poulsen
Adresse	Gelballevej 56, Gelballe, 6640 Lunderskov
Telefonnr.	7558 5188 / 4013 5188
Mail	skp@gelballe.dk

Produktion og husdyrgødningsmængde

Nuværende produktion	208,28 DE*
Ansøgt produktion	221,33 DE*
Husdyrgødning fra antal DE på ejd.s udbringningsarealer	271,13 DE*

*Beregningen af husdyrholdets størrelse er foretaget med udgangspunkt i Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Baggrund for projektet

Det eksisterende staldsystem med dybstrøelse til drægtige søer er utidssvarende, og der er behov for ændring både af hensyn til dyrevelfærd og arbejdsmiljø. Omlægning af staldsystemet kræver effektivisering og udvidelse for at have økonomisk sammenhæng. Projektet er en videreførelse af det af Vejle Amt i 2006 offentliggjorte VVM-projekt. Ansøgningen nåede ikke færdigbehandling inden amtets nedlæggelse. Projektet er siden ændret betydeligt i fht. det tidligere oplæg bl.a. for at imødekomme skærpede lugtgenerafstandskrav i ny lovgivning.

Grundlag for afgørelsen

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for udvidelse af svineholdet på Dortheasminde, Gelballevej 56, Gelballe, 6640 Lunderskov CVR nr. 12027435.

Ansøgning om miljøgodkendelse, indsendt som skema nr. 3068, Version 4, genereret den 10. dec. 2007 fra www.husdyrgodkendelse.dk.

Tilsyn på bedriften er foretaget af Kolding Kommune den 20. september 2007.

Besigtigelse på udvalgte arealer er foretaget i efteråret 2007.

Opstartsmøde for miljøgodkendelse blev afholdt på ejendommen den 5. dec. 2007.

Bemærkninger i forbindelse med 1. høring af ansøgningen

Der har ikke været bemærkninger til 1. høring af ansøgningen

Indsigelser i forbindelse med høring af udkastet til miljøgodkendelse

Kolding Kommune har modtaget bemærkninger til udkastet der vedr. transporten gennem Gelballe by og forventningerne til etablering af en vej mellem bedrifterne på Gelballevej 56 og Egeskovej 25.

Kolding Kommunes inddragelse af høringssvar og indsigelser

Kolding Kommune vurderer, at de eksisterende vilkår sikre tilstrækkeligt mod væsentlige gener fra transportene og vil derfor ikke stille vilkår om etablering af en vej mellem de to bedrifter.

4 Vilkår

Generelle forhold

Drift og indretning af ejendommens anlæg

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og den miljøtekniske beskrivelse og med de vilkår, der fremgår af godkendelsen.
2. Virksomheden skal herunder underrette tilsynsmyndigheden Kolding kommune således at myndigheden har den fornødne dokumentation for:
  - Når der er indsat dyr svarende til at den ansøgte staldkapacitet er fuldt udnyttet, svarende til at besætningen ved kontinuerlig drift vil nå op på 221,33 dyreenheder på årsniveau.
  - Besætningens/produktionens størrelse den 2. april 2010, dokumenteret i form af eksempelvis lovpligtig husdyrindberetning, regnskabs- eller driftsbilag.
3. Husdyrbruget tillades drevet med et dyrehold, der fordeler sig med årssøer, slagtesvin og smågrise således:

Dyreart	Vægt	Antal	Staldsystem	Stipladser	DE
Årssøer andel i farestald	-	800	Delvis spalter	200	56,09
Årssøer andel i lø.dr.stald	-	150	Delvis spalter	100	24,37
Årssøer andel i lø.dr.stald	-	500	Løsgående, spalter	400	81,22
Årssøer andel i lø.dr.stald	-	150	Delvis spalter	100	24,37
Smågrise	7,2-30	1.000	Delvis sp. to-klima	170	5,71
Slagtesvin-polte	30-104	1.000	Delvis spalter	170	29,57

Samlet antal dyreenheder på anlægget: 221,33 DE

4. Kolding Kommune kan efter konkret vurdering tillade mindre afvigelser i antal eller i vægtintervaller indenfor den samlede produktionsramme, så længe dette ikke medfører forøgede miljøpåvirkninger fra anlægget. Det påhviler driftsherren at anmelde kommunen såfremt sådanne forhold måtte opstå. Dette gælder ligeledes, hvis årsagen skyldes udefrakommende omstændigheder, som eksempelvis veterinære sygdomsudbrud og konflikter på arbejdsmarkedet.
5. Såfremt godkendelsens produktionsramme ikke udnyttes i en sammenhængende periode på mere end to år fra dato for meddelelse af nærværende godkendelse, skal godkendelsen revurderes, og godkendelsen kan evt. bortfalde. Såfremt årsagen til evt. produktionsnedgang skyldes usædvanlige forhold af kortere varighed, eks. sygdomsudbrud i besætningen eller konflikter på arbejdsmarkedet, kan fristen forlænges efter konkret vurdering. Det påhviler driftsherren at informere kommunen, såfremt sådanne forhold opstår.
6. Hvis en meddelt miljøgodkendelse ikke har været udnyttet – helt eller delvist – i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år. Såfremt årsagen til en evt. produktionsnedgang skyldes usædvanlige forhold af kortere varighed, eks. sygdomsudbrud eller konflikter på arbejdsmarkedet, kan fristen forlænges efter konkret vurdering. Det påhviler

driftsherren at informere kommunen, såfremt sådanne forhold opstår.

Information og ændringer på ejendommen

7. Ændring i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
8. Denne godkendelse skal være kendt af den daglige driftsansvarlige og andet personale med tilknytning til husdyrbruget. Et eksemplar af nærværende godkendelse skal til enhver tid være tilgængelig for og kendt af de personer, der har ansvaret for at virksomhedens indretning og drift følger vilkårene i denne godkendelse.
9. Ændringer/udvidelser af virksomhedens indretning og/eller drift, der kan have betydning for det ydre miljø skal meddeles til Kolding Kommune. Dette gælder for eksempel ved:
  - ændring af husdyrhold – herunder skift af dyretype, ændringer af vægt og/eller alder for indgang og afgang for hver dyretype,
  - bygningsmæssig ændring af produktionsanlæg, foderopbevaring, driftsbygninger eller de tilhørende foranstaltninger, herunder staldsystemer,
  - væsentlige ændringer af fodersammensætningens indhold af protein og fosfor, herunder fytaseindhold,
  - ændring af indretning, afløbsforhold, ventilationsanlæg,
  - ændring af opbevaring, håndteringspraksis og mængder/typer af husdyrgødning,
  - ændringer i arealer, herunder ejer- eller forpagtningsforhold for ejendommen.

Kommunen vurderer om de aktuelle planer for ændringer/udvidelse kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse. Der gælder for alle ovenstående ændringer, at de kan medføre krav om udarbejdelse af et tillæg til miljøgodkendelsen.

10. Plan om udskiftning af arealer til gylleaftaler skal meddeles til Kolding Kommune hvert år inden 1. august. Gylleaftalearealer vil i nogle tilfælde skulle behandles i en selvstændig godkendelse jf. §16 i Lov om Miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug nr. 1572 af 20/12 2006, inden de kan indarbejdes jævnt før vilkårene i denne godkendelse. Aftaleareal omfattet af en miljøgodkendelse efter lovens §16 drives derefter i henhold til denne.

Håndtering af miljøuheld og nærved uheld

11. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Miljøvagten via alarm 112. Efterfølgende skal Landbrugsafdelingen i Kolding Kommune kontaktes.
12. Hvis der sker uheld på ejendommen, skal der senest 1 uge efter hændelsen fremsendes en redegørelse til Kolding Kommune, Landbrugsafdelingen. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af uheldet, samt en beskrivelse af hvordan virksomheden vil forebygge lignende uheld.
13. "Nærved uheld" skal noteres i driftsjournal, og der skal ud fra denne udarbejdes procedure med henblik på generel forebyggelse af uheld. Driftspersonalet skal gøres bekendt med proceduren.
14. Der skal udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, og som kan medføre konsekvenser for det

eksterne miljø. Beredskabsplanen skal indeholde de oplysninger, der fremgår af Vejledning nr. 1027/2007. Den skal udarbejdes senest, når de nye staldbygninger tages i brug. Kolding Kommune skal tilsendes en kopi af beredskabsplanen til godkendelse. Beredskabsplan skal vedligeholdes så oplysningerne i den altid er opdateret.

15. Medarbejdere skal være informeret om og have udleveret en kopi af beredskabsplanen på et sprog, der er forståeligt for personalet.

BAT (anvendelse af "bedste tilgængelige teknologi")

16. Der skal i godkendelsesperioden foretages fornøden forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik til nedbringelse af eventuelle gener fra stalde og gødningsopbevaring.
17. Foderblandinger skal være tilsat fytase og der skal anvendes optimerede særskilte foderblandinger for hver dyregruppe for at opnå bedste foderudnyttelse.
18. Ved erstatning af råvarer og hjælpestoffer skal virksomheden dokumentere, at erstatningen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer, såfremt dette ikke konflikter i forhold til dyrevelfærd eller ikke påfører driftsherren en uforholdsmæssig økonomisk byrde.
19. Anlæg der er særligt energiforbrugende, fx ventilations- og kølingsanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
20. Der skal på bedriften foretages et energieftersyn af et energiselskab eller -konsulent, hvor de energiforbrugende processer i virksomheden gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal senest 1 år efter byggeriet er afsluttet indsendes i en kopi til kommunen.
21. Flydende husdyrgødning, der udbringes på ubevoksede arealer/sort jord beliggende inden for bufferzonen (§7) eller på sandjorde skal nedfældes.

Tilsyn, kontrol og egenkontrol

22. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår.
23. Der skal på forlangende fremvises gødningsplaner og sprøjtejournaler til dokumentation for datoer og aktiviteter vedr. udspreddning af gylle og sprøjtninger i marken.
24. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affaldet bortskaffes miljømæssigt forsvarligt og jf. vilkår nr. 76.
25. Ved driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning, som indebærer fare for forurening, skal forskrifterne i beredskabsplanen følges. Den driftsansvarlige har pligt til at afværge følgerne af uheld bedst muligt.
26. Etablering og kontrol med flydelagets tilstand på den eksisterende gyllebeholder tættest på Gelballe skal foretages i henhold til Skov- & Naturstyrelsens anvisninger, og der skal føres logbog herfor. Logbogen skal til enhver tid kunne forevises til kommunens tilsynsførende.
27. Forpagtningsaftaler og gylleaftaler/kvitteringer om overført husdyrgødning m.v.

opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende.

28. For så vidt følgende oplysninger ikke fremgår direkte af regnskabsbilag skal der hvert år føres journal over:

- Rengøring af stalde (dato).
- Oversigt over evt. anvendte rengørings- og desinfektionsmidler med angivelse af metode for anvendelse (tågedesinfektion eller afvask) og forbrugt mængde.
- Rengøring af ventilationsanlæg (dato).
- Forbrug af råvarer og foder

Journalen skal fremvises i forbindelse med tilsynet og på forlangende.

29. Til dokumentation for, at produktionen ligger indenfor godkendelsens rammer skal der i forbindelse med tilsyn og på forlangende fremvises:

- Skatte- og driftsregnskab
- Husdyrindberetning
- Regnskaber for de solgte dyr / Slagterifregninger
- Sædskifte- og gødningsplan
- Gødningsregnskab inkl. kvitteringer for overførte mængder husdyrgødning
- Bilag for anvendte foder mængder
- Indlægssedler fra foderblandinger, der viser indhold af P og fytase i foderet
- Kvitteringer for afhentning af affald
- Regnskabsbilag fra destruktionsanlæg for døde dyr
- Sprøjtejournal

De fremviste bilag skal uanset evt. driftsmæssig fællesskab med andre produktionsanlæg særskilt og på tydelig vis kunne dokumentere produktionens størrelse samt håndteringen og anvendelsen af husdyrgødning og affald mv. fra nærværende produktionsanlæg.

Evt. ophør af virksomheden eller dele af denne

30. Ved ophør af bedriften skal stalde samt gødnings og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres. Kolding Kommune kontaktes før ophør mhp. aftale om evt. fjernelse af produktionsudstyr og bygninger. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes i overensstemmelse med vilkår nr. 76.

Produktionsanlægget mv.

Staldinventar- og drift

31. Stalde som nyopføres eller ændres skal indrettes med gødningsystemer i overensstemmelse med angivelserne i tabellen under vilkår 2.

32. Anlægget skal opfylde det generelle lovkrav på ansøgningstidspunktet om mindst 15% reduktion af ammoniakfordampningen i forhold til referencenormen for stalde og/eller husdyrhold, der udvides/ændres. Kravet anses for opfyldt ved overholdelse af vilkår 41-44 samt ophør af brug af dybstrøelse.

33. Opførsel af driftsbygninger, gylleanlæg mv. og ændringer skal udføres iht. BAT-byggeblade.

34. Der må ikke indsættes husdyr i staldbygninger nærmest Gelballe by.

Bygningsanlæg

35. Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Bygninger, anlæg, foderanordninger og omgivelser skal renholdes, således at lugtgener begrænses mest muligt for de omkringboende.
36. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, således at unødigt spild undgås i videst muligt omfang.

Landskabsinteresser

37. Afskærmende beplantning omkring produktionsanlægget etableres inden 1 år efter opførelse. Beplantningen etableres som mindst 3-rækket læhegn, idet der dog etableres mindst 6-rækket læhegn nord for produktionsanlægget. Beplantningen skal bestå af egnskarakteristiske, løvfældende træer og buske.
38. Udformning, arkitektur og materialevalg af nybyggeri skal følge beskrivelse i ansøgningsmaterialet og følge byggestil for eksisterende byggeri.

Ventilation

39. Ventilatorer skal serviceres og renholdes med de for det konkrete anlægs vejledende intervaller og specifikationer med henblik på driftssikker funktion.
40. Ventilationsanlægget må ikke medføre, at der opstår væsentlige lugt, støv, eller støjgener for naboer

Ammoniak og ammoniakreducerende teknologi

41. Samlet kvælstof emission fra produktionen til omgivelserne må maksimalt være på 2935 kg N om året fra stald, anlæg og gyllebeholdere.
42. Det skal sikres at spalter etc. hele tiden er funktionsdygtige, således at gødning og urin hurtigt fjernes fra gulvet og ledes til gødningskanalerne. Kontrol skal ske minimum 1 gang i døgnet.
43. Gyllekøling: Der skal være timetæller på kølekompressoren i drægtighedsstalden (bygn. 1.1.6 – se bilag 3). Der skal være en driftstid på mindst 1000 timer om året.
44. Der skal være fast overdækning af ny gyllebeholder. Overdækningen skal lukkes umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel fra gyllebeholderen og skader opstået på den faste overdækning skal repareres umiddelbart efter observationen, således at overdækningen er helt tæt.

Lugt

45. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne er væsentlige, skal bedriften lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Bedriften afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.
46. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes og al gyllehåndtering herunder transport, udbringning og omrøring skal ske på en måde, der begrænser lugtgener mest muligt.

47. Flydelaget på gyllebeholderen nærmest Gelballe skal holdes intakt, såfremt den ikke er tørlagt.

Gødningsopbevaring

48. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast og flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder på husdyrbruget.
49. Den nyeetablerede gyllebeholder skal have fast overdækning.
50. I fald ajlebeholder under bygn 1.1.10 skal bibeholdes skal der samtidig med byggeansøgningen eller senest 1. august 2008 sende dokumentation for anmodning om gennemførelse af gyllebeholderkontrol. Ellers skal aljebeholderen tømmes og fyldes op.
51. Pumpeledning fra staldanlæg til gyllebeholder bygn nr. 1.1.8 skal kontrolleres samtidig med byggeansøgningen eller senest 1. august 2008 og efterfølgende hvert 10. år.

Gyllehåndtering og gylletransporter

52. I forbindelse med pålæsning og udbringning af husdyrgødning må der ikke spildes eller tildeles gødning således, at der er fare for forurening af grund- eller overfladevand - herunder vandløb eller søer. Dette medfører, at der ikke må udkøres gylle på frossen jord, ved tøjbrud eller ved regnskyld.
53. Transport af husdyrgødning 70-0, 71-0, 72-0, 73-0, 74-0 fra stald- eller tankanlægget skal foregå med lastvogn.
54. I forbindelse med transporter af husdyrgødning med traktor skal anvendes de ruter der fremgår af bilag 2. Alternative ruter skal anmeldes og godkendes af Kolding Kommune.
55. Transporter med gylle ad offentlig vej gennem Gelballe by er ikke tilladt på søn- og helligdage. Kommunen kan efter konkret vurdering og under forudsætning af fornøden varsel give dispensation, såfremt usædvanlige vejrforhold i en længere periode har umuliggjort udkørsel af gylle.
56. Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
57. Ved tilsmudsning af offentlig vej som følge af kørsel med markmaskiner herunder udkørsel af gylle til markareal skal vejen rengøres umiddelbart efter ophør af aktiviteten.
58. Håndtering af gylle skal foregå under konstant opsyn, således at spild og overfyldning undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
59. Ved pumpning af gylle skal det sikres at gyllen ikke kan skumme op og derved medføre overløb.
60. Gyllepumpning fra beholder til udspretningsvogn skal foregå med udspretningsvogn med traktormonteret kranpumpe.

Anvendelse af anden organisk gødning

61. Al anvendelse i markdriften af spildevandsslam, bioaske og øvrigt affald til jordbrugsformål, jordforbedrende midler samt øvrige produkter med indhold af kvælstof og fosfor må ikke anvendes på udbringningsarealer beliggende i særlige drikkevandsområder.
62. Der skal tilsættes fytase til foder efter normen for ikke varmemehandlet korn. Dokumentation for fodersammensætning og fytasetilsætning skal opbevares i mindste 5 år og forevises mod forlangende.

Spildevand

63. Marksprøjten skal fyldes og rengøres på vaskepladsen med afløb til gyllebeholder.
64. Ved påfyldning af marksprøjte, skal det sikres, at der ikke kan ske tilbageløb til vandforsyningen.

Transporter af foder og dyr mv.

65. Transport af foder, dyr og øvrige hjælpestoffer skal foregå mellem kl. 6.00 – 18.00. I forbindelse med kortvarige sæsonbetonede arbejder som fx høst og gødningsudkørsel tillades dog kørsel udenfor dagtimerne.
66. Såfremt der opstår behov for et øget antal kørsler med mere end 10 % i fht. projektgrundlaget skal kommunen kontaktes for vurdering af evt. gener.

Støj

67. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt i et hvert punkt ud for skel til nabobeboelse, må ikke overstige:

DAG			
mandag-fredag	kl.07.00 - 18.00	55 dB(A)	ref. tid 8 timer
Lørdag	kl.07.00 - 14.00	55 dB(A)	ref. tid 7 timer
Lørdag	kl.14.00 - 18.00	45 dB(A)	ref. tid 4 timer
søn- og helligdage	kl.07.00 - 18.00	45 dB(A)	ref. tid 8 timer
AFTEN			
alle dage	kl.18.00 - 22.00	45 dB(A)	ref. tid 1 time
NAT			
alle dage	kl.22.00 - 07.00	40 dB(A)	ref. tid ½ time

68. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger. Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter i 1,5 meters højde over terræn. Referencetiden regnes i henhold til støjvejledningen.
69. Ejendommen skal, såfremt tilsynsmyndigheden skønner det nødvendigt (dog højst én gang årligt), dokumentere at virksomhedens støjbidrag til omgivelserne overholder støjvilkårene i denne godkendelse. Dokumentation for overholdelse af støjvilkårene skal ske i form af beregninger af støjniveauet eller måling af støjniveauet. Beregninger eller målinger skal foretages af et laboratorium, der er akkrediteret eller af en person, der er certificeret til "Miljømålinger – ekstern støj". Vurdering af støjgrænsens eventuelle overskridelse foretages ud fra Miljøstyrelsens Støjvejledning nr. 5/1984 eller Miljøstyrelsens orientering nr. 9/1997

Fluer og skadedyr

70. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium. Bekæmpelsen skal desuden foretages på tilsynsmyndighedens forlangende.
71. Opbevaring af foder og renholdelse skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Støv

72. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.
73. Fodersiloer mv. skal indrettes således, at unødige støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med cykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

Lys

74. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omkringboende.
75. Mellem solnedgang og solopgang skal porte, der vender mod naboer holdes lukkede. Portene kan dog åbnes kortvarigt ved ind- og udkørsel. Andre åbninger i bygningsanlægget hvor generende lys forekommer, skal afskærmes for at reducere lysgenerne for omboende.

Affald

76. Affald skal sorteres, opbevares, transporteres og bortskaffes i henhold til det enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald og sorteringsvejledning for landbrugsbedrifter i Kolding Kommune.
77. Bedriftens arealerne skal holdes ryddelige og fri for affald.
78. Bedriftens medicinaffald, veterinært affald m.v. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Affaldet skal bortskaffes jf. affaldsregulativet. Ved særlige forholdsregler for bortskaffelse af lægemidler, vil det fremgå af indlægssedlen i pakningen. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.
79. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal jf. bkg. om opbevaring af døde dyr, opbevares i lukket kasse, container kadaverkappe eller lignende således, at der ikke i tidsrummet indtil afhentning opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstørfende dyr. Døde dyr placeres ved privatvejen indtil staldanlægget.
80. Døde dyr skal transporteres snarest og senest efter 1 uge til destruktionsvirksomhed.
81. Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen, bortset fra mindre mængder rent og tørt haveaffald.

Olieprodukter og farligt affald

82. Olieprodukter (olietanke), kemikalier og farligt affald skal opbevares i egnet emballage under tag, i lukkede beholdere, på fast bund og uden mulighed for afløb til kloak, dræn eller til jord, således at der ikke opstår risiko for forurening f.eks. med opsamlingsbakker eller lignende foranstaltninger, der kan indeholde hele indholdet af den største af beholderne.
83. Farligt affald skal bortskaffes i henhold til det til enhver tid gældende regulativ for

farligt affald i Kolding Kommune. Mindre mængder af farligt affald kan afleveres på kommunens containerplads.

84. Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
85. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spil kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
86. Kommunen underrettes såfremt der skal ske ændringer herunder sløjfning eller etablering af nye tanke.
87. Olietanke skal opfylde gældende lovgivning mht. alder og udskiftning. Ejendommens 4 overjordiske olietanke på 1.200, 5.000, 1.200 og 2.000 liter er omfattet af bestemmelserne i Bekendtgørelse om etablering og drift af olietank, rørsystemer og pipelines, nr. 1641 af 13. december 2006, hvoraf det fremgår at ståltanke skal udskiftes inden hhv. 30/40 år afhængig af type og i særligt tilfælde senest 31.august 2008.

Bekæmpelses- og desinfektionsmidler

88. Bekæmpelses- og desinfektionsmidler skal opbevares i aflåst rum, på kemikaliebestandigt fast gulv og uden mulighed for afløb til jord, kloak eller dræn. Der må ikke opbevares foderstoffer, lægemidler eller levnedsmidler i samme rum.
89. Håndtering af bekæmpelses- og desinfektionsmidler skal foregå så uheld eller spild ikke kan forurene kloak, dræn eller jord.
90. Anvendelse af bekæmpelsesmidler må kun foretages af personer med sprøjtecertifikat eller sprøjtebevis i henhold til bekendtgørelsen om sprøjtecertifikat.
91. Rester af sprøjtemidler er særligt affald og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald.

Udbringningsarealerne

Sædskifte og markdrift

92. Udbringning af husdyrgødning må kun finde sted på de af kortbilag 2 anviste 228,59 ha udbringningsarealer. Nye udbringningsarealer skal senest anmeldes til kommunen inden 1. august inden planårets begyndelse og godkendes før ibrugtagning.
93. På bedriftens arealer (se bilag 2) må der maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til 1,28 DE pr. planår (1/8 til 31/7). Kommunen kan efter konkret vurdering tillade større dyretryk pr ha, såfremt der foreligger dokumentation for at ændringer ikke påvirker miljøet negativt. Der må max. modtages husdyrgødning svarende til 72 DE/år (7228 kg total N og 1407 kg P). Der skal bortføres husdyrgødning beregnet til 22 DE/år.
94. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for anvendelse af husdyrgødning, herunder det anvendte dyretryk pr. ha, for de seneste 5 år fx i form af de indsendte gødningsregnskaber.

Naturbeskyttelse og ammoniak

95. Husdyrgødning på sort jord eller vintersæd skal nedfældes på udbringningsarealer beliggende indenfor Bufferzonen jf.§7. Se bilag 5.

Søer, vandløb og beskyttet natur

96. 2 meter bræmmer omkring samtlige vandhuller over 100 m² på ejendommens udbringningsarealer må ikke dyrkes, jordbehandles eller beplantes og der må ikke foretages terrænændringer. Se bilag 5a og 5b

97. Tilstanden af de tilstødende arealer, der er beskyttet jf. Naturbeskyttelseslovens §3 må ikke ændres fx ved omlægning, sprøjtning, dræning eller gødningstilførsel. Se bilag 5a og 5b.

5 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Kolding Kommune har vurderet de miljømæssige forhold ved husdyrproduktionen på Dortheasminde. Vurderingen er foretaget i medfør af Bekendtgørelse nr. 648 af 18. juni 2007. På baggrund af nærværende miljøtekniske beskrivelse har Kolding Kommune besluttet at meddele godkendelse til produktion af 221,33 DE på ejendommen.

Under hvert afsnit fremgår det, om vurderingen har medført vilkår.

I denne godkendelse er der indarbejdet fleksibilitet i forhold besætningens sammensætning, således at byggeriet kan igangsættes og færdiggøres etapevis. Bedriften modtager gylle fra Egeskovvej 25 og afsætter gylle til Gelballevej 76. Bedriften afsætter smågrise og polte til Egeskovvej 25, men der er ikke er samdrift mellem bedrifterne.

Ansøger og ejer

Søren Kjær Poulsen, Gelballevej 56, 6640 Lunderskov

Husdyrproduktionen

Følgende fremgår af ansøgningen:

Dyreart	vægt	Antal	Staldsystem	Stipladser	DE
Årssøer, andel i farestald	-	800	Delvis spalter	200	56,09 *
Årssøer andel i lø.dr.stald	-	150	Delvis spalter	100	24,37 *
Årssøer andel i lø.dr.stald	-	500	Løsgående, spalter	400	81,22 *
Årssøer andel i lø.dr.stald	-	150	Delvis spalter	100	24,37 *
Smågrise	7,2-30	1.000	Delvis sp. to-klima	170	5,71 *
Slagtesvin-polte	30-104	1.000	Delvis spalter	170	29,57 *

Samlet antal dyreenheder på anlægget: 221,33 DE

* Beregningen er foretaget med udgangspunkt i Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Risici og afværgeforanstaltninger

Det vurderes at de væsentligste risici er opbevaring og håndtering af gylle, olieprodukter og kemikalier.

Gyllen ledes fra stald til gyllebeholder via faste pumpeledninger og pumpes under permanent overvågning direkte fra gyllebeholdere til vogn.

Opbevaring af olierester og spildolie foregår i lukkede tønder i laden (bygning 22), hvor der ikke er risiko for påkørsel. Kemikalier opbevares i kemikalierum (bygning 23).

Staldanlæg og gyllebeholdere er placeret langt fra vandmiljø og ikke på strånende terræn.

På baggrund af dette vurderer Kolding Kommune, sammen med de stillede vilkår, herunder bl.a. nr. 11-15, vilkår nr. 25 og vilkår nr. 52, at ejendommen drives miljømæssigt forsvarligt i forhold til håndtering af uheld og afværgeforanstaltninger.

BAT, forureningsbegrænsende foranstaltninger og renere teknologi

I de nye stalde på Dortheasminde er valgt bedste staldsystem, som er delvist spaltegulv.

I den nye drægtighedsstald er der delspalter og køling af kanalbund jævnfør BAT.

Stalde rengøres med iblødsætning og højtryksrensning og ventilationen kører med elektronisk multistepstyring (BAT).

Nyetableret gyllebeholder har overdækning af telt (BAT).

Der er procedurer for rengøring og eftersyn af ventilatorer.

Udbringning af husdyrgødning styres via gødningsplaner. Udbringning af gylle i overvintrende afgrøder sker med slæbeslanger og til vårsåede afgrøder anvendes nedfældning så vidt klimatiske og jordbundsmæssige forhold tillader det.

Kolding Kommune vurderer, at der løbende kan være gode muligheder for at optimere forureningsbegrænsende foranstaltninger, renere teknologi, minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer samt f.eks. optimere brugen af fytase eller lign. i foderet for bedre P-optag, samt muligheder for at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige, ligesom det vurderes, at der kan være gode muligheder for, at arbejdsgange og processer kan blive mindre belastende for miljøet. Der stilles bl.a. vilkår: nr. 16-21 vedr. BAT.

Egenkontrol

Der foretages egenkontrol på ejendommen i forhold til gyllehåndtering (overvågning, direkte pumpning fra opbevaringsanlæg til vogn, kontrol af flydelag og gylletanke), elinstallationer (sikkerhed og funktion, alarm), og produktionsoplysninger (indberetninger).

Ansøger påregner at implementere nyt online produktions- og miljøstyringssystem efter opstart af driften. Pågældende system er dog ej frigivet til salg på tidspunkt for godkendelsen.

Kolding Kommune vurderer at sammen med de stillede vilkår vedr. egenkontrol mv. vilkår nr. 22-29, at kravene til egenkontrol er opfyldt.

Alternative muligheder

Ansøger har undersøgt mulighederne for en produktionsudvidelse ved udvidelse af de eksisterende stalde på marken med op til ca. 500 DE bestående af søer, smågrise og slagtesvin. Det vurderes dog, at der vil blive risiko for lugtgener i forhold til Gelballe. Derfor ansøges der nu om at produktionen af smågrise og slagtesvin flyttet til anden ejendom.

Hvis ansøgte projekt på Gelballevej 56 ikke gennemføres, vil den nuværende produktion i de ældre bygninger ved Gelballe by fortsætte – men dermed opnås der ikke forbedring af lugtgenerne som ved den nuværende flytning af produktionen til nye stalde på marken.

Ansøger fremfører, at det ikke hverken arbejdsmæssigt eller miljømæssigt er optimalt at fortsætte nuværende driftsform (0-alternativet) bl.a. lugtpåvirkning ved Gelballe samt at det ikke er økonomisk rentabelt, at implementere luftrensning i de ældre stalde.

Kolding Kommune vurderer, at de alternative muligheder er belyst, og at nærværende produktions- og virksomhedsudvidelse sammenholdt med de stillede vilkår /miljøkrav er optimale og giver de bedst mulige miljøforhold.

Ophør af husdyrbruget

Ved ophør af produktionen fjernes dyrene og staldene og inventar rengøres for gødnings- og foderrester. Vaskevand tilledes gyllebeholder og udbringes på markarealerne. Det brugte staldinventar genanvendes i andre stalde eller bortskaffes i hht. affaldsregulativet for affaldstyperne. Kommunen kontaktes mht. evt. fjernelse af produktionsudstyr og bygninger.

Kolding kommune vurderer, at for så vidt bygningerne fortsat måtte have brugsmæssig værdi overgår disse til lagermæssige forhold – opbevaring af maskiner eller afgrøder. For så vidt bygningerne ikke længere har brugsmæssig værdi nedrives disse af autoriseret nedbrydningsfirma og byggematerialer bortskaffes efter reglerne i affaldsregulativet. Der er stillet vilkår nr. 30.

Produktionsanlægget mv.

Ejendommens bygningsanlæg

Der opføres 2 nye staldanlæg. Ny løbedrægtighedsstald (bygning 1.1.6) har et grundplan på 2.270 m² og opføres af betonelementer med søsten, jordfarve, grå gavltrekanter og grå eternittag. Taghældning 16° og kiphøjde 7,3 meter. Ny løbeopdrætsstald (bygning 1.1.7) har et grundplan på 1.040 m² og bygges sammen med bygning 1.1.4 som erstatning for bygning 1.1.5 på 1630 m² som nedrives. Byggestil og højde følger bygning 1.1.4. Staldene er indrettet med delvis spaltegulv. Der tages desuden 2 staldbygninger ud af drift ved Gelballe by.

Der er én eksisterende gylletank på ejendommen beliggende tæt ved Gelballe, og der bygges i forbindelse med udvidelsen af det nye produktionsanlæg 1 ny gylletank på 4500m³, der overdækkes.

Der er indvendige siloanlæg til foderopbevaring og foderopblandingsanlæg i bygning 03. Udvendige fodersiloer (ved bygning 29 og bygning 09) med en kapacitet på i alt 9.500 hkg. Desuden opbevares mindre mængder tilskudsfoder i plasticsække på paller i bygning 03. Der udover findes der på ejendommen kontor, foderrum, mellemgang, værksted, lagerrum, maskinhuse, redskabsrum, kornlade/tørring og stuehus, se bilag 3.

Bedriftens befæstede arealer består af vaskeplads (F) og afhentningsplads for døde dyr (C). Se bilag 4. Pga. traktormonteret kranpumpe, hvor gylle opsuges stilles der ikke vilkår om befæstede arealer omkring gyllebeholderne.

Fyringsolie og diesel opbevares i 4 olietanke (bygning 03, 1200 liter, år 2003 til opvarmning af erhverv; bygn. 22, 5000 liter, år 2006 til traktorkørsel; bygn 26, 1200 liter, år 2003 til diesel privat; ved bygn. 26, 2000 liter, år 1985 til fyringsolie).

Se kort over installationer og afløb på bilag 4.

Kommunen vurderer sammen med de stillede vilkår, at drift og vedligehold af virksomhedens bygnings- og driftsanlæg er miljømæssigt forsvarligt. Der er bl.a. stillet vilkår nr. 31-35 vedr. bygningsanlæg og omgivelser, samt nr. 82-87 vedr. olietanke og oplag af olie- og kemikalieprodukter.

Adresse	Beliggenhed	Status	Ha	Nitratfølsomt område	Nitratklasse	Fosforklasse
Gelballevej 56	v. ejendommen	Ejet	57,38	Nej	0	0
		Aftale	11,61	Nej	0	0
	v. Lykkesgård	Ejet	9,28	Nej	0	0
		Aftale	5,96	Nej	0	0
	v. Parcelvej	Forp.	15,89	Nej	0	0
	v. Vrandrup	Ejet	35,80	Nej	0	0
	v. Gelballe skov	Forp.	29,95	Nej	0	0
	v. Hjarup	Forp.	62,72	Nej	0	0

H
s
y
b
u
e
s
e
i
g

g enhed og planmæssige forhold og hensyn til landskab

Det vurderes at de ansøgte tilbygninger sker i tilknytning til eksisterende driftsbygninger og at det ansøgte er nødvendige bygninger for driften. Produktionsanlægget på marken syd for Gelballe vurderes således at være ejendommens hovedproduktionsanlæg såvel før som efter ændringen. Der lægges til grund, at det bebyggede areal for anlægget på marken overstiger det bebyggede areal for det ældre anlæg ved Gelballe by samt at hovedparten af husdyrproduktionen inden ansøgning allerede forefindes i anlægget på marken. En del af nybyggeriet er genopførelse af eksisterende driftsbygninger.

Husdyrbruget er beliggende i landzone og opfylder de lovmæssige afstandskrav til vandforsyningsanlæg, vandløb og søer, veje, beboelse og naboskel. Anlægget er beliggende udenfor områder med kulturhistoriske og landskabelige værdier, men dog højt beliggende i landskabet. Der etableres derfor en ny allé fra Gelballe (Dortheasminde) og op til det eksisterende staldanlæg på marken. Der etableres ligeledes beplantning (3-6 rækker læhegn) udenom hele anlægget på marken. Se bilag 3.

Kolding Kommune vurderer sammen med de stillede vilkår, nr. 37-38, at anlæggets beliggenhed ikke vil virke skæmmende på landskabet.

Ventilation

Ventilationen kører med elektronisk multistepstyring. Der er procedure for rengøring og eftersyn af ventilatorer i forbindelse med vask af staldafsnit og i henhold til fabrikantens specifikationer. I staldafsnit 1.1.6 er ventilationen med undertryk med ventiler og i staldafsnit 1.1.7 er ventilationen med undertryk, diffus.

Kolding Kommune vurderer, at der foretages effektiv drift og tilsyn med ventilations systemet. For at sikre den effektive drift af ventilatorer, er der stillet vilkår nr. 39-40 om rengøring af ventilationsanlæg.

Opbevaringsanlæg og opbevaringskapacitet

Der vil efter udvidelsen være 2 gylleholdere med en samlet kapacitet på 6.220 tons.

Kolding Kommune vurderer, jævnfør gennemgang af beregning af 1. august 2007 udført for ansøger af Kolding Herreds Landbrugsforening, som bilag til ansøgningen, at opbevaringskapaciteten tilstrækkelig, idet den samlede produktion af husdyrgødning er 4978 tons, hvilket betyder, at der er kapacitet til 15 måneder. Med en månedsproduktion på 412 tons er der således mindst 9 mdr. opbevaringskapacitet.

For at sikre den tilstrækkelige opbevaringskapacitet er der stillet vilkår nr. 48. Kolding Kommune vurderer endvidere, sammen med vilkår nr. 49-51, at opbevaringsanlæggene opfylder de stillede miljøkrav.

Adresse	Beliggenhed	Status	Ha	Nitratfølsomt område	Nitratklasse	Fosforklasse
e r f e s r a e v	Gelballevej 56	v. ejendommen	Ejet	57,38	Nej	0
			Aftale	11,61	Nej	0
	v. Lykkesgård	Ejet	9,28	Nej	0	
		Aftale	5,96	Nej	0	
	v. Parcelvej	Forp.	15,89	Nej	0	
	v. Vrandrup	Ejet	35,80	Nej	0	
v. Gelballe skov	Forp.	29,95	Nej	0		
v. Hjarup	Forp.	62,72	Nej	0		

B
d
i
t
n
a
e
l
r
h
r

moniareal og arealkrav

Areal i alt: 228,6 ha

Alle ejede og forpagtede marker er angivet med referencesædskiftet S4 (jf. notat om Standard- og referencesædskifter, Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, landområdet af 27. juni 2007) og der stilles ikke særlige krav til sædskiftet. Maksimal udbringning af husdyrgødning på udbringningsarealerne og aftalearealer er 1,4 DE/ha. Der udbringes 1,28 DE/ha.

De arealer som ejes under samme bedrift, men som ikke benyttes som udbringningsarealer (ca. 6,68 ha) udnyttes som beboelse, gårdsplads/drifftsbygninger, vejareal og skov.

Kolding Kommune vurderer sammen med de stillede vilkår nr. 92-94, at arealkravet er overholdt, da der er tilstrækkelige udbringningsarealer til produktionens størrelse og at harmoniarealet på maks. 1,4 De/ha er i orden. Der skal ikke udarbejdes §16 godkendelser til aftalearealerne. Se kort over udbringningsarealer (Bilag 2).

Lugt

Der kan forekomme lugtmission fra produktionen fra selve staldanlægget ved udmugning og rensning af staldanlæg og ved udbringning på marker. Selve staldanlægget forventes dog ikke at give anledning til lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type af animalsk produktion.

Hele produktionen flyttes til anlægget på marken og der vil efter udvidelsen således være ca. 550 m til nærmeste samlet bebyggelse (Gelballe). Nærmeste enkelt bolig er beliggende i en afstand på ca. 450 m nord for staldanlægget. Den ukorrigerede lugtgeneafstand er beregnet til 113,72 m på tidspunkter med fuld belægning i staldene. Lugtgenekravet er således overholdt.

For at sikre færrest mulige lugtgener er der stillet vilkår om begrænsning af lugtgener nr. 45-47. Kolding Kommune vurderer herefter, at der ikke vil være væsentlige lugtmæssige gener ved driften og udvidelsen.

Energi og vand

Der vil efter udvidelse af bedriften være følgende forbrug af energi og el:

- El til belysning, fodring, ventilation og varmeveksling ca. 180.000 kwh
- Fyringsolie ca. 16.000 l
- Dieselolie ca. 22.000 l
- Vand ca. 9.500 m³
- Vaskevand til stalde ca. 400 m³

Den nye drægtighedsstald opvarmes ved hjælp af varmeveksler fra gylle kølingsanlægget. Der er offentlig vandforsyning fra Gelballe vandværk. Der anvendes vandkopper og elstyring af overbrusningsanlæg. Stalde iblødsættes før vask.

Kolding Kommune vurderer, at energi- og vandforbrug er minimeret, men at der kan være gode muligheder for yderligere at minimere forbruget af energi, ligesom det vurderes, at der kan være gode muligheder for, at spare på drikkevand. Der er stillet vilkår nr. 19-20 og nr. 39.

Foder

Alt foder i besætning vil blive hjemmeblandet, hvortil der anvendes den nyeste teknologi indenfor hjemmeblandingsanlæg. Dette giver en meget stor sikkerhed for at lave en nøjagtig foder sammensætning. Foderet vil blive sammensat med det lavest mulige proteinindhold og mineralsammensætning, som overholder de minimumsnormer, der er fastsat af Dansk Svineproduktion. Der vil i videst muligt omfang blive anvendt råvarer med høj fordøjelighed af protein og fosfor. Alle blandinger vil blive tilsat fytase efter normen for ikke varmebehandlet korn.

Kolding kommune vurderer at forhold vedr. foder og optimering heraf pt. er optimal, men opfordrer til at udviklingen på området med fytasetilsætning følges og implementeres om muligt. Der er desuden stillet vilkår nr. 62 vedr. foder.

Husdyrgødning

Der produceres ikke dybstrøelse på bedriften. Husdyrgødning fra virksomheden forekommer udelukkende i form af flydende husdyrgødning/gylle.

Den samlede årlige produktion af gylle er 4978 tons. Lageret tømmes hvert år. Der afsættes ca. 450 ton gylle til gødningsaftale med Gelballevej 76 svarende til 22 DE/år. Der er i miljøgodkendelsen indregnet modtagelse af svinegylle fra kommende staldanlæg ved Egeskovvej 25 med 72 DE svarende til 7228 kg total N og 1407 kg P.

For at sikre en hensigtsmæssig håndtering af husdyrgødningen er der stillet vilkår om pumpning, udbringning og transport nr. 52-60.

Kolding Kommune vurderer herefter, at der sker en hensigtsmæssig håndtering af husdyrgødningen.

Kemikalier og pesticider

Pesticider opbevares i aflåst kemikalierum med fast bund og uden afløb. Marksprøjte påfyldes på vaskeplads med afløb til gyllebeholder. Marksprøjten er monteret med rentvandstank og spuledyse og særligt skylleudstyr til skylning af dunke.

For at sikre forsvarlig opbevaring og håndtering af kemikalier og pesticider er der stillet vilkår nr. 88-91. Kolding Kommune vurderer herefter, at kemikalier og pesticider håndteres og opbevares miljømæssigt forsvarligt.

Spildevand

Husspildevand fra beboelsen og fra toiletfaciliteter i staldanlæg ledes til offentlig kloak, som er koblet på det generelle afløbssystem i Gelballe (ca. 75 m³).

Rengøringsvand fra staldene og befæstet areal afledes til gyllebeholderen. Tagvand ledes til regnvandsdræn, som er koblet på det generelle afløbssystem i Gelballe.

For at sikre færrest mulige gener fra ejendommens spildevand er der stillet vilkår om spildevand vilkår nr. 36 og 63-64. Kolding Kommune vurderer herefter, at spildevand håndteres og udledes hensigtsmæssigt.

Intern og ekstern transport

Transport af gylle sker gennem Gelballe ad Vranderupvej. Til arealer vest for ejendommen følges Gelballevej udenfor samlet bebyggelse. Til arealer ved Hjarup forgår transport med lastvogn pga. den store afstand. Det samlede antal af transporter gennem Gelballe by falder pga. mindre halmforbrug og færre dyretransporter.

I forbindelse med driften er der derudover følgende transportaktiviteter på årsbasis (parentes angiver tidligere antal):

• Husdyrgødning	210	(240)
• Foder og korn	150	(150)
• Handelsgødning	5	(5)
• Dyr til/fra ejendom	100	(80)
• Halm	90	(15)
• Døde dyr	50	(50)

Antallet af transporter stiger med 5 om året. Dog falder transporterne gennem Gelballe pga. betydeligt mindre halmforbrug og færre dyretransporter. Modtagelse af gylle fra naboejendom (Egeskovvej 25) medfører ekstra transporter, der på sigt søges mindskes ved etablering af ny adgangsvej fra Egeskovvej direkte til Dortheasminde via marker syd om Gelballe. Derudover er der kørsel med markmaskiner i almindeligt og uændret omfang.

Der foretages ikke gylletransporter og udkørsel på søn- og helligdage, og for så vidt de vejrsmæssige betingelser muliggør dette, foretages heller ikke gylletransporter gennem Gelballe by lørdage. For så vidt angår sæsonprægede aktiviteter som eks. gødningsudbringning og høst, tilstræbes at aktiviteterne foregår med høj intensitet, således at aktiviteten samlet set berører så få antal dage som muligt.

For at sikre mindst mulige gener fra transporten til og fra ejendommen er der stillet vilkårene 53-57 og 65-66. Kolding Kommune vurderer herefter, at transport og antallet heraf ikke vil øge generne for de omkringboende.

Støj

Der vil forekomme støj ved indblæsning af foder, læsning af grise samt fra ventilatorer. Disse aktiviteter er med godkendelsen flyttet ud til markanlægget og dermed i betydelig afstand fra nabobebyggelsen.

For at sikre mindst mulige støjgener er der stillet vilkår om gennemsnitligt og maksimalt

støjniveau vilkår nr. 67-69. Kolding Kommune vurderer herefter, at der ikke vil forekomme støjgener fra ejendommen.

Fluer og skadedyr

Der tilstræbes en god renholdelse i og omkring bygninger og stalde. Virksomheden deltager i abonnements ordning ved ISS med besøg ca. hver 3. mdr. vedr. bekæmpelse af skadedyr. Der er indgået abonnement med Miljøfluen med besøg ca. hver 3. uge vedr. udsætning af rovfluer/gyllefluer.

For at sikre mindst mulige gener fra fluer og skadedyr er der stillet vilkår om bekæmpelse. Kolding Kommune vurderer, at ejendommens flue- og skadedyrsbekæmpelse sammen med nedenstående vilkår nr. 70-71 er i orden.

Støv

Der kan forekomme ophvirvling af støv i forbindelse med transporter, håndtering af foder og herunder påfyldning af fodersiloer.

Kolding Kommune vurderer ikke at der vil forekomme støvgener fra ejendommen på grund af ejendommens placering i et tyndt befolket område, og den forholdsvis store afstand til den nærmeste enkeltbolig.

Kolding Kommune vurderer, at transport og håndtering af grovfoder og foderstoffer mv. sammen med vilkår nr. 72-73 vil give mindst mulige støvgener for omkringboende, hvorved miljøkravene er opfyldt.

Lys

Der vil være lys i visse staldafsnit i perioden kl. 7.00-ca. 22.00. Der vil være en svag oplysning af nordfacaden på markstaldafsnittet om aftenen og natten. Udendørslyset er reguleret af sensorer, der tænder lyskilden automatisk ved aktivitet i området – f.eks. ved afhentning af dyr, når det er mørkt.

Kolding Kommune vurderer dels at afstanden fra produktionsanlæg til nærmeste nabo er tilstrækkelig stor og dels, at der er stillet vilkår om skærmende beplantning, der sammen medvirker til, at lyset ikke vil være generende for omkringboende. Kommunen har dog, for at sikre mindst mulige lysgener, stillet vilkår nr. 74-75 bl.a. om åbning af porte mv.

Affald

Der er i ansøgningsmaterialet oplyst om følgende affaldstyper:

Type	Opbevaring	Mængde/år	Bortskaffelse
Dagrenovation	Container (J)	Ca. 41.600 l	Dagrenovation
Plastik	Lade (byg. 22)	ca. 1 ton	Til forbrænding
Træaffald/paller mv.	I lade eller ude	Ca. 1 ton	Til forbrænding
Jern og metal	I lade eller ude	Ca. 2 ton	Til skrothandler
Tomme medicinbehold.	Ved kontor (bygn. 2a)	50 kg	Til forbrænding
Kanyler og skalpeller	I kanylebokse i kontor	10 l	Renovation via afhentningsordning

Olie og kemikalieaffald	I lukkede tønder i lade (bygn. 22)	Ca. 400 l	Via afhentningsordning. Gunnar Lund Olieservice
Pesticidemballage	I kemikalierum (bygn. 23 G)	Ca. 50 kg	Til forbrænding eller Modtagestation Syddanmark
Døde dyr	Container ved stalden på marken og betonplads (F)	Afhentes ca. 50 gange	

For at sikre håndtering af ejendommens affald er der stillet vilkår om opbevaring, transport og bortskaffelse nr. 76-81. Kolding Kommune vurderer herefter, at de miljømæssige krav til affaldshåndtering er opfyldt.

Anlæggets påvirkning af natur

Kvælstof, der deponeres fra luften, er det begrænsende næringsstof for mange sårbare økosystemer, og i disse økosystemer kan der forventes væsentlige ændringer som følge af ekstra tilførsel af kvælstof.

Husdyrproduktioner kan give anledning til udslip af ammoniak og derfor påvirke særligt næringsfattige naturtyper i det åbne land. Ammoniakfordampningen pr. dyreenhed kan variere betydeligt fra den ene produktion til den anden afhængig af dyreart, fodring, staldindretning, udbringningsmetode, renholdelse m.v.

Ved etablering, udvidelse og ændring af husdyrbrug skal ammoniaktabet fra stald og lager reduceres med 15% (2007 niveau) i forhold til det fastsatte referencestaldsystem. Kravet om reduceret ammoniakemission gælder for udvidelser samt stalde, der renoveres, men kan gennemføres som et krav til reduktion af ammoniaktabet for både det eksisterende og det nye anlæg. I henhold til beskyttelse af naturområder er der udlagt 2 bufferzoner (I og II) om særligt ammoniakfølsomme naturområder (§7).

Omkring Åkær Å ligger en række ferske enge og overdrev beskyttet af naturbeskyttelsesloven § 3. Overdrevet er særligt beskyttet af §7 i husdyrloven. Den korteste afstand fra anlægget (stalde) til naturområderne omkring Åkær Å er ca. 1,5 km og de er derfor beliggende udenfor bufferzonerne.

Kolding Kommune har besigtiget naturarealer i nærheden af anlægget. Udover naturområderne omkring Åkær Å findes der en række beskyttede, men relativt små vandhuller omkring ejendommen. Det nærmeste af vandhullerne ligger med en afstand på ca. 300 meter øst for staldene.

Ejendommens ammoniaktab til omgivelserne er beregnet til at være 2935,09 kg N om året fra staldanlægget. Ammoniaktabet er med de nye bygningsændringer i forhold til den oprindelige produktion på ejendommen reduceret med 656,14 kg N/år i gennemsnit for hele produktionen. Reduktionen fremkommer ved omlægning fra dybstrøelse til gylle, delspalter og implementering af gyllekølingsanlæg samt overdækning af gylletanken.

Kolding Kommune vurderer, at produktionens ammoniakfordampning ikke forringer de beskyttede naturområder naturtilstand i væsentlig grad. Kolding Kommune vurderer desuden, at der ikke er særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til natur.

Da ejendommen ligger i en betydelig afstand (ca. 6,5 km) fra det nærmeste

internationale naturbeskyttelsesområde, Svanemosen, vurderer Kolding Kommune, at anlægget ikke påvirker dette område i væsentlig grad.

Kolding Kommune vurderer sammen med de stillede vilkår nr. 41-44 vedr. ammoniak, at de i godkendelsen beskrevne tiltag for begrænsning af ammoniakfordampning til natur og øvrige omgivelser fra anlæg og lager, er tilstrækkelige.

Udbringningsarealerne

Kvælstofudvaskning til overfladevand og grundvand

Kolding Kommune har vurderet om produktionen på Dortheasminde har effekt på grundvandskvaliteten i området og af tilstanden af vandløb og søer. Vurderingen er foretaget på baggrund af beregninger udført i det lovbestemte elektroniske ansøgnings-skema om miljøgodkendelse jf. Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. I relation til vandløb og søer, er der endvidere foretaget en vurdering ud fra kendskab til afstrømningsforhold til recipienterne samt dræning af arealerne.

Udbringningsarealer omkring Dortheasminde og øst for ejendommen ligger i områder med særlige drikkevandsinteresser og i oplandet til Gelballe Vandværk. Resten ligger i område med almindelige drikkevandsinteresser. Se bilag 6.

Udbringningsarealerne er ikke beliggende i nitratklasser og ligger ikke i opland til sårbart NATURA2000 områder, hvorfor de generelle regler for harmonikrav følges.

Bedriftens arealer ligger udenfor områder med sårbare grundvandsmagasiner. Såfremt ny kortlægning viser, at der er sårbare grundvandsområder indenfor udbringningsarealerne kan godkendelse og vilkår bringes op til revision af Kolding Kommune.

Dele af udbringningsarealerne afvander til Kolding Fjord. Se desuden afsnittet om natur – udbringningsarealer.

Jævnfør ansøgningen er reduktionsprocenten 100. Det betyder, at der udvaskes 0-16,20 kg N/ha til overfladevandet.

Kolding Kommune vurderer at der ikke er yderligere forhold, som kan begrunde en afvigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til kvælstofudvaskning til grundvand og overfladevand

For at sikre fremtidig beskyttelse af grundvandet er der dog stillet vilkår nr. 93.

Fosforoverskud og erosion

De indsendte beregninger viser at der er omtrentlig balance mellem tilført fosfor med gødningen og fraført fosfor med afgrøder. Dette opnås ved drift og gødningspraksis beskrevet i ansøgningsmaterialet, som udgør grundlaget for denne miljøgodkendelse.

Arealmæssigt er markområderne *ikke* stærkt skrånende og erosionstruede. Ingen af udspretningsarealerne til Dortheasminde er beliggende i områder, der ligger i opland til fosforfølsomt Natura 2000 område.

Ingen udbringningsarealer er omfattet fosforklasser.

Kolding Kommune vurderer, at der ikke er særlige forhold, som kan begrunde en

fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til fosfor.

Der stilles ikke vilkår.

Natur - udbringningsarealer

Vandløb og søer påvirkes hovedsageligt af udvaskning samt direkte afstrømning til recipienterne. Søer og vandhuller er særligt følsomme overfor tilførsel af fosfor. Visse kær- og mosetyper i tilknytning til søer og vandhuller kan også være følsomme overfor kvælstoftilførsel enten via vandmiljøet eller fra luften (ammoniakfordampning). Den atmosfæriske påvirkning er dog så begrænset i forhold til områdets små søer, at der kan ses bort fra denne.

Alle udbringningsarealerne nord for Gelballevej er beliggende i Bufferzone II (jævnfør §7).

Der er registreret 16 vandhuller beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 i nærheden af Dortheasminde eller på eller op til udbringningsarealerne. Mark nr. 50-7 afgrænser til fersk eng beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og tæt på mark 23-0 ligger et beskyttet overdrev. En del af vandhullerne og overdrevet er besigtiget.

Der indgår ikke arealer beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3 i selve udbringningsarealet.

Kolding Kommune vurderer, at vandhullerne, engen og overdrevet ikke bliver yderligere påvirket ved driften.

Der er registreret beskyttede jord- og stendiger grænsende til følgende udbringningsarealer: 71-0, 70-0, 72-0, 73-0, 52-1, 50-5, 50-4, 23-0, 21-0, 24-0. Se bilag 6.

De nordlige udbringningsarealer afvander til Åkær Å, der afvander til Kolding Fjord. Kolding Fjord har en målsætning om alsidigt dyre- og planteliv. Målsætningen om alsidigt plante- og dyreliv er ikke opfyldt. Årsagen til manglende målopfyldelse er bl.a. tilførsel af næringsstoffer fra landbruget. Tilløb til Åkær Å er målsat som gydevand for ørred og andre laksefisk. De sydlige aftalearealer afvander til Kongeåen, der afvander til Vadehavet. Tilløbet til Kongeåen er målsat som gydevand for ørred og andre laksefisk. Kongeåen er målsat som Laksefiskevand (B2).

Bortset fra den direkte tilledning fra dræn er åstrækningerne beskyttet mod påvirkning fra næringsrigt vand fra udspretningsarealerne, da overfladisk afstrømning vil blive tilbageholdt af 2m bræmmer.

For at sikre en beskyttelse af vandløb, søer og natur er der stillet vilkår nr. 95-97.

Kolding Kommune vurderer herefter, at de berørte vandløbssystemer ikke vil blive væsentligt påvirket af udvidelsen på Dortheasminde.

NATURA2000

Kolding Fjord står i forbindelse med Lillebælt. Både fjorden og Lillebælt er særligt værdifuldt havområde. Lillebæltet syd for Kolding Fjord er internationalt beskyttelsesområde Natura2000 – habitatsområde (H96), fuglebeskyttelsesområde (F47) og Ramsarområde (R15). Udpegningsgrundlaget for Lillebælt er bl.a. kystlaguner og strandsøer, som er en prioriteret naturtype. Kystlagunerne er sårbare overfor tilledning af næringsstoffer. Kystlagunerne kan påvirkes af en sådan tilledning, da de

har et begrænset vandskifte med de åbne vandmasser.

Lillebælt opfylder ikke sin målsætning om et alsidigt plante- og dyreliv, der kun er svagt påvirket af menneskelig aktivitet. Årsagen herfor er ifølge regionplanen den diffuse belastning med især kvælstof, men også fosfor fra oplandet, primært fra landbrug. Udbringningsarealerne, der ligger længst imod syd afvander via Kongeåen til Vadehavet.

Vadehavet er internationalt beskyttelsesområde Natura2000 N89 – Habitatområde (H78), Fuglebeskyttelsesområde (F49, F51, F52, F53, F55, F57, F60, F66, F67) og Ramsarområde (R27). Udpegningsgrundlaget for Vadehavet er bl.a. den prioriterede naturtype "Kystlaguner og strandsøer". Eutrofiering har en skadelig effekt på gydeområderne, hvis iltindholdet nedsættes og bunden belægges med et slamlag.

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer på eller omkring landbrugsejendommens udbringningsarealer. På baggrund af faglig rapport nr. 635/2007 fra Danmarks Miljøundersøgelser samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være vandflagermus, pipistrel flagermus, dværgflagermus, langøret flagermus, syd flagermus, brun flagermus, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og løgfrø. Langøret flagermus, vandflagermus og løgfrø er optaget på rødlisten 1997 som sårbare.

Kolding Kommune har ikke konkret kendskab til registrering af nogle af de nævnte arter i området. Udvidelsen vurderes ikke at have negativ indflydelse på de nævnte arter.

Kolding Kommune er ikke bekendt med forekomster af andre planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistener på eller umiddelbart op til husdyrbrugets udbringningsarealer.

Kolding Kommune vurderer at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af naturområder indenfor NATURA2000 områderne pga. den forholdsvis store afstand til disse.

Der stilles ikke yderligere vilkår.

Bilag 1: Grundlag for vilkår og lovgivning

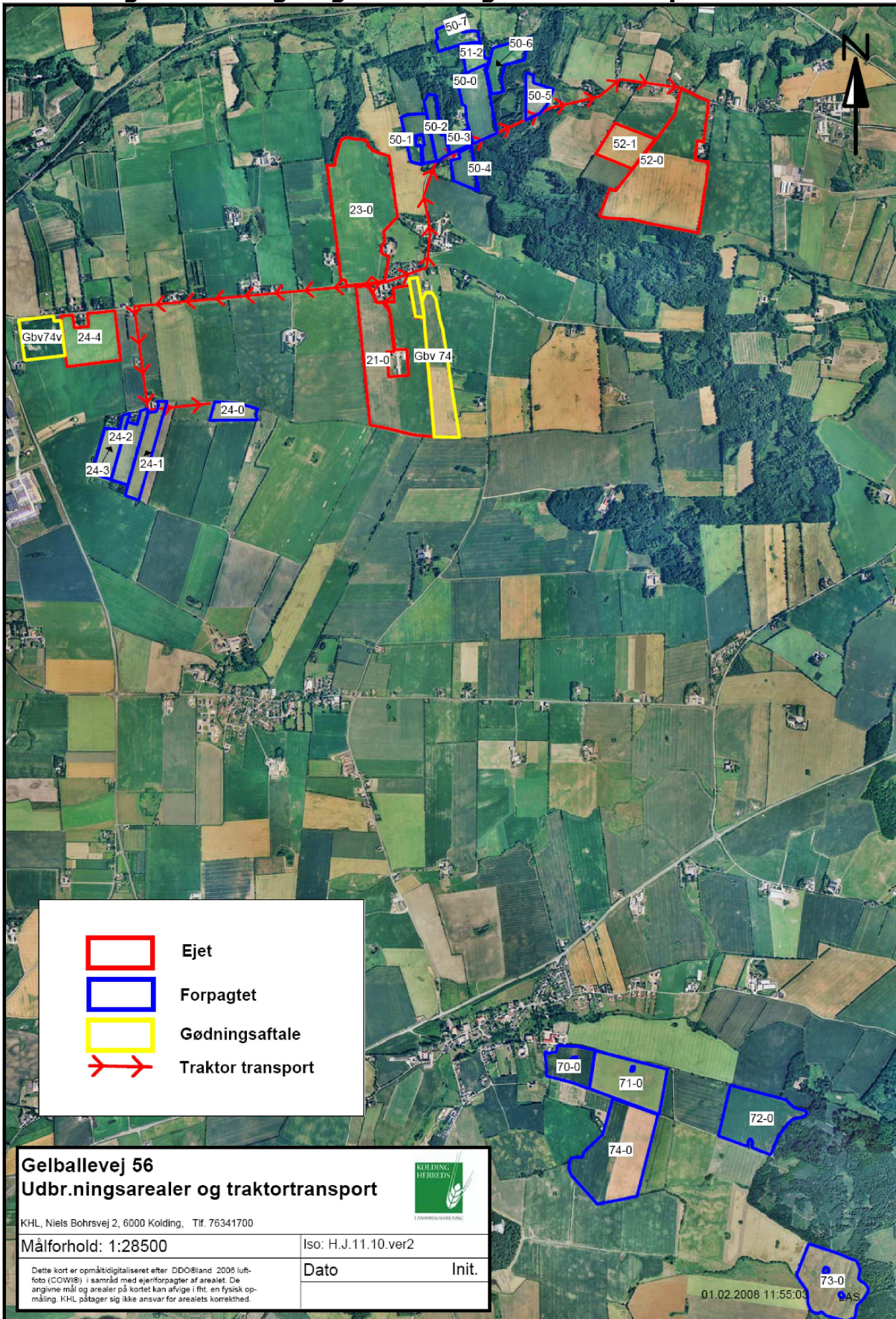
Godkendelsen er meddelt i henhold til:

Lov nr. 1572 af 20. dec. 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug jf. lovbek. nr. 1757 af 22/12 2006 om Miljøbeskyttelse

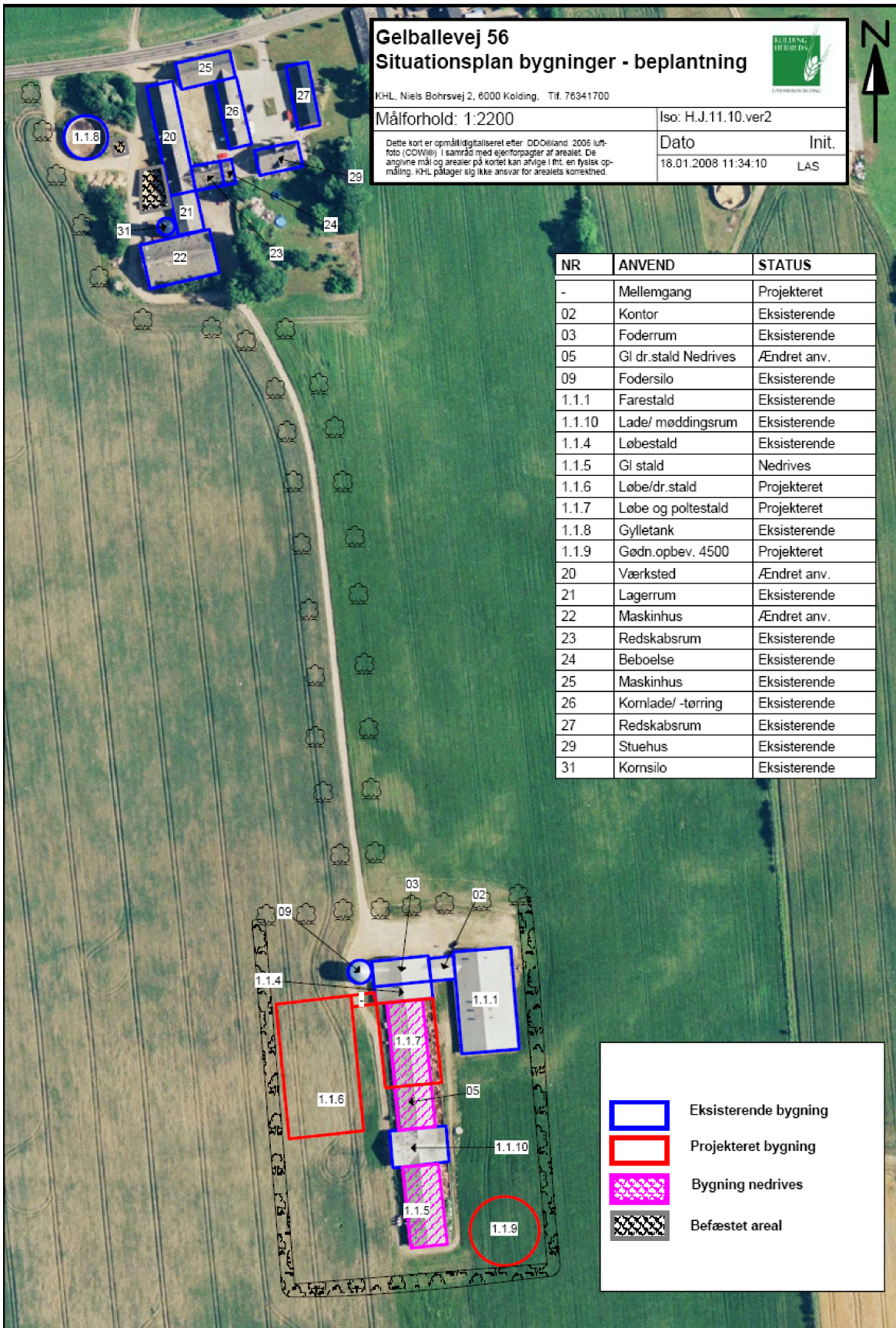
Orientering om anden lovgivning, vejledninger og orientering:

- Bekendtgørelse nr. 648 af 18. juni 2007 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug
- Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.
- Bekendtgørelse nr. 1152 af 23. nov. 2006 om husdyrhold og arealkrav m.v.
- Bekendtgørelse nr. 533 af 18. juni 2003 om bekæmpelsesmidler
- Bekendtgørelse nr. 1208 af 28. nov. 2006 om undervisning for erhvervsmæssige brugere af bekæmpelsesmidler
- Bekendtgørelse nr. 723 af 12. september 1997 om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand.
- Bekendtgørelse nr. 729 af 14. juni 2007 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines
- Bekendtgørelse nr. 1634 af 13. dec. 2006 om affald
- Bekendtgørelse nr. 1650 af 13. dec. 2006 om anvendelse af affald til jordbrugsformål (Slambekendtgørelsen)
- Vejledning nr. 1027/2007 om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
- Miljøstyrelsen vejledning nr. 60271 af november 1984 om ekstern støj fra virksomheder
- Miljøstyrelsens vejledning nr. 60254 af november 1984 om måling af ekstern støj fra virksomheder.
- Miljøstyrelsens vejledning nr. 60304 af 1993 om beregning af ekstern støj fra virksomheder - Fælles nordisk beregningsmetode
- Miljøstyrelsens vejledning nr. 12415 af 2001 - Luftvejledningen.
- Miljøstyrelsens orientering nr. 9 af 1997 om lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø
- Kolding Kommunes regulativer for affald
- Dyreværnsloven nr. 344 af 13/05 2005
- Byggeloven nr. 452 af 24/06 1998

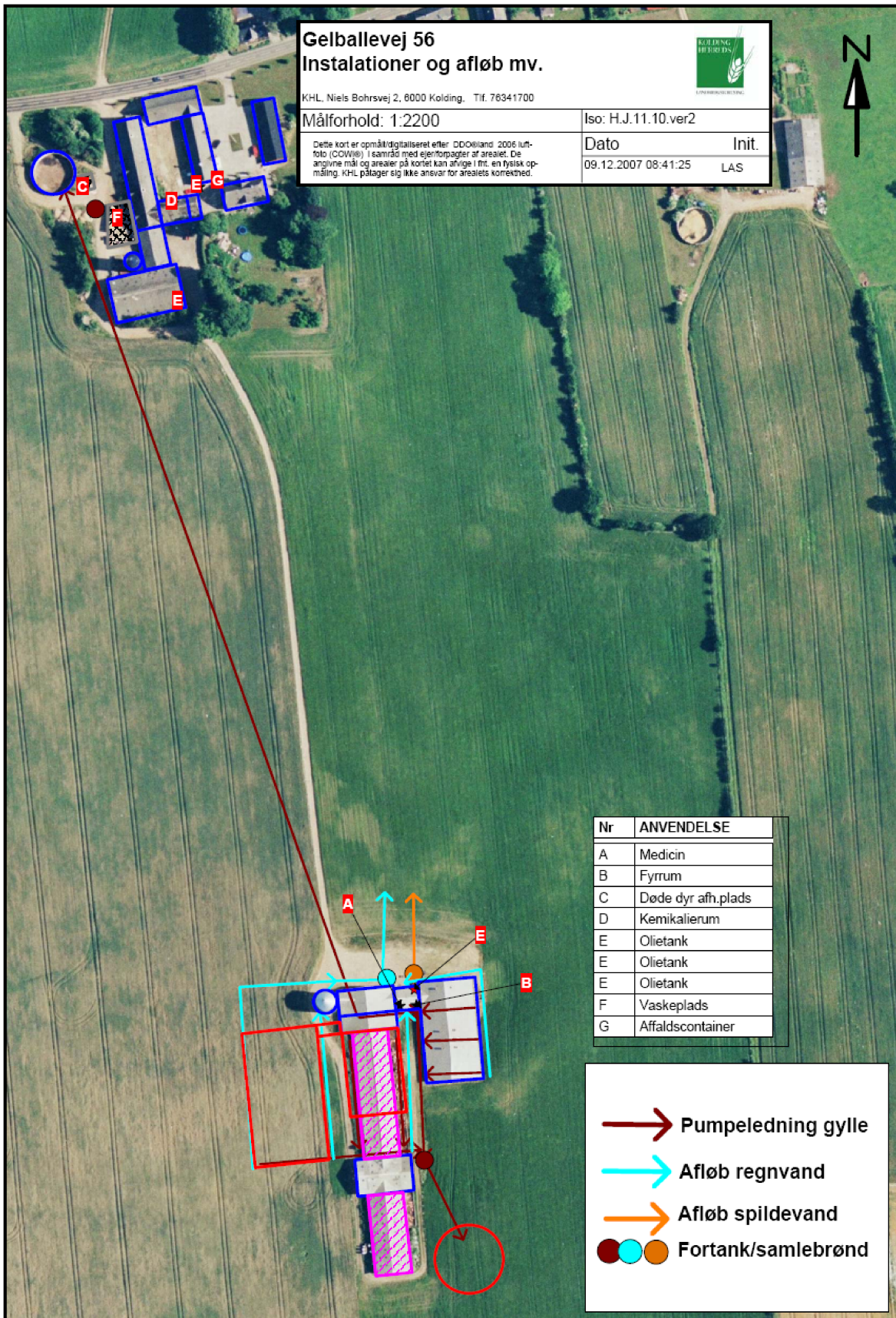
Bilag 2: Udbringningsarealer og traktortransport

Bilag 3: Driftsbygninger og beplantning

Bilag 4: Installationer og afløb mv.

Bilag 5: Naturområder og beskyttede vandløb

Bilag 5a Naturområder, detailkort

Bilag 5b Naturområder, detailkort

Bilag 6: Grundvandsinteresser og jord- og stendiger